

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Njalsgade 72 A
2300 København S

Mail: star@star.dk, gyk@star.dk, sar@star.dk, hes@star.dk

Høringsvar for udkast til lovforslag om ny hovedlov på beskæftigelsesområdet: Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats samt udkast til konsekvenslovforslag

Den 11. februar 2019
Sag.nr. S-2019-078
Dok.nr. D-2019-5163
asf/ks/hth/yk

Akademikerne kvitterer hermed for modtagelse af forslag til lov om aktiv beskæftigelsesindsats. Akademikerne er hoved-, forhandlings- og central organisation for 25 akademiske foreninger i Danmark og repræsenterer 400.000 erhvervsaktive akademikere.

AKADEMIKERNE

THE DANISH CONFEDERATION
OF PROFESSIONAL ASSOCIATIONS

Hermed indgives høringsvar til forslag om ny lov om aktiv beskæftigelsesindsats samt forslag om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen mv.

Nørre Voldgade 29, 2. sal
DK - 1358
København K.

Akademikerne har en række generelle bemærkninger til aftalens initiativ om a-kasseforsøg, som behandles først, dernæst følger bemærkninger til forslag om aktiv beskæftigelsesindsats og til sidst bemærkninger til forslag om ændring af lov om organisering. De generelle bemærkninger til forslagene efterfølges af bemærkninger til de enkelte afsnit.

T +45 3369 4040
E ac@ac.dk
W www.ac.dk

1. Bemærkninger til: Aftalens initiativ om a-kasseforsøg

Generelle bemærkninger

Akademikerne er positive overfor forsøget med kontaktforsøget for forsikrede ledige.

Akademikerne efterspørger dog snarlig udmelding om, hvilke profileringsskemaer a-kassen kan anvende. Det vil være i strid med aftalen, hvis det reelt alene vil være STAR's profilafklaringsværktøj – eller et med fuldstændig tilsvarende funktioner – der kan bruges. Ligeså efterspørger afklaring af praksis for registrering af samtalerne.

I forhold til selve IT-understøttelsen af reglerne og den digitale kommunikation med medlemmerne, fremgår det ikke tydeligt, hvordan dette skal foregå. Det ser ud til, at det fremover bliver vanskeligt for medlemmerne i a-kasserne at kunne se, hvornår informationen/kontakten kommer fra a-kasserne, kommunerne og STAR.

Det er vigtigt, at detaljerne omkring forsøget er på plads så tidligt som muligt, så resultatet af forsøget ikke hæmmes af bureaukratiske eller

tekniske udfordringer. Akademikerne skal derfor anbefale, at forsøget først igangsættes konkret, når krav mv. til håndtering er på plads.

2. Bemærkninger til: Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats

Generelle bemærkninger

Akademikerne hilser forenklingen velkommen og kvitterer hermed for det fremsendte lovforslag, som har til hensigt at sætte det enkelte menneske i centrum og sikre videst mulig effekt indenfor gældende lovgivning.

Akademikerne finder, at lovforslaget følger intentionerne i den politiske aftale fint og har kun enkelte specifikke bemærkninger til de forskellige afsnit, som er placeret efter de generelle bemærkninger.

Særligt hilses forsøget med kontaktføreløb i a-kasserne velkomment, ligesom mindre intensiv indsats ved jobstart eller barsel indenfor de næste 6 uger er et meget fint tiltag for både virksomheder og borgere.

Akademikerne er også positive overfor, at forslaget har øget fokus på, at der skal være mere sammenhæng mellem social-, sundheds- og beskæftigelsesområdet for de grupper, som har mere end ledighed som udfordring.

For langt de fleste forsikrede ledige skal det dog fremhæves, at forenklingen bør medføre rum til, at ledige styrkes i selv at finde eller skabe deres eget job på et kendt eller nyt arbejdsmarked. Derfor er det centralt, at det forløb og den indsats, som de ledige møder, bør være individuelt tilrettelagt med udgangspunkt i den enkeltes behov og udfordringer - kombineret med god viden om nye muligheder på arbejdsmarkedet.

Akademikerne genfinder disse formål i lovforslagets intention om mere frihed til sikring af et forløb, der bringer den enkelte hurtigere i varig beskæftigelse. Her kunne man godt have skabt endnu mere frihed ved at sætte det krævede antal samtaler en smule ned i antal samt løsne op for placeringerne heraf undervejs i kontaktføreløbet.

Akademikerne noterer sig dog grundlæggende, at der for de forsikrede ledige ikke er sket de helt store ændringer i retning af forenkling ift. tilbud og indsats; et eksempel til yderligere forenkling, som Akademikerne gerne ser, er en øget mulighed for, at alle forsikrede ledige kan tilgå samme uddannelses tilbud både formelt og i praksis. I praksis styres kommunerne også af refusionsreglerne, ligesom besparelserne på beskæftigelsesområdet reelt har givet kommunerne væsentligt mindre økonomisk incitament til at gøre brug af fx 'anden vejledning og opkvalificering' i dag, end da der var 50 % refusion på disse aktiviteter. Akademikerne er dermed fortsat bekymrede for, at det i praksis for mange mindre kommuner *ikke bliver nemmere* for sagsbehandlere at bevilge fx korte it-kompetencekurser til relevante ledige, da der gælder meget forskellige regler for de forskellige forsikrede grupper. Det er ærgerligt, da den ordinære jobeffekt ofte er over 50 %, når der tilrettelægges virksomhedsrettede, konkrete IT-opkvalificeringskurser. En forenklet tilgang

til tilbud for alle forsikrede ledige ville også give en mere agil tilrettelæggelse af kursusforløb og dermed øge antallet af faktisk afholdte kurser.

Dette ville også styrke hovedtesen i lovforslaget om, at krav til ledige skal være om aktiviteter og indsatser, der virker. Desværre efterleves dette princip ikke i hele lovforslaget, og dermed vil forvaltningen af loven desværre for nogle forsikrede ledige stadig virke usammenhængende, uden klart formål og/eller demotiverende.

Akademikerne er generelt positive overfor, at der laves en benchmarking af kommunerne på resultater. Her er det vigtigt at sikre sig, at der måles på resultater af den samlede beskæftigelsesindsats og ikke resultatet af enkelte proceskrav.

Udspillet lægger op til, at kommunerne i højere grad skal have frihed til at forvalte beskæftigelsesindsatsen. Samtidig har ministeren pointeret, at det skal ses som frihed under ansvar. Et af de helt store problemer med den nuværende beskæftigelsesindsats er, at kommunerne kan have en økonomisk fordel i at fastholde ledige i fx ressourceforløb, eller trække beslutninger om førtidspension mm. i langdrag. For at modvirke dette, så Akademikerne gerne, at det bliver præciseret, at kommunerne er forpligtet til at yde økonomisk kompensation ved gentagen, fejlagtig sagsbehandling i forhold til lov om aktiv beskæftigelse. Dette vil være i overensstemmelse med aftalens intentioner om frihed under ansvar og samtidig medvirke til en mere ensartet sagsbehandling i kommunerne.

Bemærkninger til de enkelte afsnit

Vedr. ansvaret for beskæftigelsesindsatsen

Det er positivt, at ansvaret for indsatsen og arbejdsfordelingen mellem kommune og a-kassererne i loven præciseres.

Vedr. målgrupper, visitation og opgørelse af tidsperioder m.v.

Akademikerne mener ikke, at lovforslaget er lykkedes helt med at forenkle målgrupperne væsentligt – se generel bemærkning ovenfor med eksempel.

Vedr. bistand til job- og uddannelsessøgende og arbejdsgivere

Det er positivt, at matchning kommer til at fremgå direkte af lovteksten. Dog er der to væsentlige forudsætninger, som skal til for at sikre et bedre match: For det første skal virksomhedskonsulenterne styrkes i at tale ind i virksomheders efterspørgsel, og hvordan denne opsættes til bredt kompetencefelt, og for det andet skal samarbejde hen over kommunegrænsen styrkes for at understøtte et sammenhængende arbejdsmarked. Akademikerne havde gerne set, at der var endnu mere fokus på, hvad det kræver at lave det rigtige match på tværs af kommuner og foreslår, at dette indgår i overvejelserne omkring indrettelsen af benchmark-systemet.

Vedr. tilmelding, afmelding og brug af joblog

Akademikerne er positive overfor, at arbejdssøgende hos jobcenteret mindst hver 7. dag skal tjekke deres jobforslag på Jobnet, afskaffes, og at joblog-aktiviteten kan ske online for forsikrede ledige.

Vedr. fleksibelt og individuelt kontaktføreløb

Akademikerne så gerne, at det var op til arbejdsløsheds-kassen at vurdere hvor mange samtaler, der var behov for og hvornår udover de 2 fællessamtaler. Desværre lægger forslaget op til, at arbejdsløsheds-kassen som udgangspunkt deltager i 2 fælles jobsamtaler inden for de første 6 måneders ledighed, og at der stadig skal holdes i alt 6 jobsamtaler med forsikrede ledige i denne periode. Dog er det positivt, at jobcenterne og arbejdsløsheds-kassen inden for 3-måneders intervaller får frie rammer til at aftale, hvornår fælles jobsamtaler skal foregå.

Akademikerne er positive overfor forsløget med mere ansvar til arbejdsløsheds-kasser, dog må det ikke være således, at forsløget drukner i tekniske og bureaukratiske udfordringer, som hæmmer den reelle vurdering af resultatet.

Akademikerne er positive overfor, at arbejdsløsheds-kasserne kan deltage digitalt i fælles jobsamtaler. Dette kan navnlig være en fordel i små kommuner, men forsløget savner dog flere retningslinjer for, hvordan det skal foregå i praksis.

Akademikerne mener ikke, det er hensigtsmæssigt, at forsikrede ledige, der ikke booker en jobsamtale til afholdelse inden for den frist, som vedkommende har fået af jobcenteret eller arbejdsløsheds-kassen, vil blive automatisk afmeldt som arbejdssøgende i jobcenteret. Akademikerne foreslår i stedet, at jobcenteret eller a-kassen skal forpligtes til at kontakte den ledige for at få en afklaring. Lykkes dette ikke inden for 3 arbejdsdage, kan den ledige blive afmeldt som arbejdssøgende. Samtidig ser Akademikerne gerne, at der laves en dispensationsmulighed for handicappede og grupper med særlige udfordringer.

Akademikerne mener ikke, at det er hensigtsmæssigt, at jobcenteret straks skal indkalde en dagpengemodtager til en jobsamtale, når der ved offentlige myndigheders kontrolaktion er rejst tvivl om den generelle rådighed. Akademikerne foreslår i stedet, at jobcenteret skal kontakte den ledige for at sikre sig, at den ledige står til rådighed. Det er vigtigt, at systemet giver mening for borgerne, og at systemet hviler på en indbygget tillid til de jobsøgende personer.

Vedr. planer

For forsikrede ledige skal arbejdsløsheds-kassen i forbindelse med cv-samtalen – senest 2 uger efter tilmelding som arbejdssøgende – komme med forslag til indholdet i »Min Plan« sammen med personen. Der er forskellig praksis i kommunerne i forhold til, hvor meget man bruger arbejdsløsheds-kassens input til Min Plan.

Derfor ser Akademikerne gerne en yderligere forenkling indført ved, at arbejdsløsheds-kassen kunne skrive direkte ind i Min Plan i et endeligt dokument (i dag kun udkast), hvilket det fælles datagrundlag muliggør i dag.

Akademikerne foreslår, at min plan også skal inkludere den lediges mulighed for opkvalificering, videreuddannelse og jobrettet sporskifte, hvor der er gode beskæftigelsesmuligheder.

Akademikerne er positive overfor forslaget om en helhedsorienteret plan for personer med komplekse problemer.

Vedr. jobrettet uddannelse til dagpengemodtagere og ledige fleksjobvisiterede

Jf. generel bemærkning om mulighed for yderligere forenkling ved fælles uddannelses- og tilbudsvifte for alle forsikrede ledige. Akademikerne finder det uhensigtsmæssigt, at 6 ugers jobrettet uddannelse ikke kan omfatte mellem- og højtuddannede, da jobrettet uddannelse kan anvendes til at imødekomme en stigende mangel på højt specialiseret arbejdskraft; særligt indenfor manglen på digitale kompetencer til digital transformation, markedsføring, nye proces- og produktteknologier, fx robotteknologi mv. Det vil yderligere medføre både en forenkling for sagsbehandlerne at kunne bruge hele viften til alle forsikrede ledige med behov samt øge antallet af gennemførte kurser.

Vedr. virksomhedspraktik

Akademikerne har bemærket forslaget om en maksimal varighed af virksomhedspraktik ændres til 4 uger. For nogle ledige nyuddannede er de gældende 8 ugers praktik gavnligt særligt ved jobsøgning på nye arbejdsmarkeder. Akademikerne håber derfor, at kommunerne vil bruge deres nye frihed til på anden vis at bistå nyuddannede ledige, som skal søge ud på nye arbejdsmarkeder, hvor virksomhederne måske ikke kender udbuddet af høje kompetencer så godt.

Akademikerne er positive overfor, at det udspecificeres, at der skal være reel udvikling i forbindelse med en virksomhedspraktik.

For de borgere, hvor ledighed ikke er eneste udfordring, bruges ofte virksomhedspraktik i dag. Såfremt praktik for denne gruppe skal give større effekt, anbefaler Akademikerne, at fagkundskaben tages med ind i vurderingen i højere grad, end det sker i dag. Fx støtter en sammenhængende funktionsevnevurdering på tværs af bolig og mulig arbejdsplads både borger og virksomhed i overgang fra ledig til ansat.

Vedr. vejledning og opkvalificering

Akademikerne foreslår, at brugen af den regionale uddannelsespulje styrkes ved, at det præciseres, at puljen er tiltænkt alle uddannelsesgrupper, og at det tydeliggøres, at det er muligt at lave tværregionale tiltag, hvor arbejdsmarkederne tilsiger det, fx ofte ved højt specialiserede brancher. Det foreslås desuden, at jobcenteret har pligt til at rådgive om kursustilbuddene for alle målgrupper.

Vedr. mindre intensiv indsats

Akademikerne er positive overfor forslaget om fritagelse fra jobsøgning ved fremtidig ordinær beskæftigelse eller uddannelse. Akademikerne ser samtidig gerne, at a-kasserne også får mulighed for at registrere mindre intensiv indsats.

Vedr. jobafklaringsforløb

Akademikerne er positive overfor, at et jobafklaringsforløb er ét samlet forløb bestående af et jobafklaringsforløb med en tilhørende ydelse. Det må ikke være sådan, at kommunerne fortsætter, forlænger eller genprøver jobafklaring, da dette kan være med til, at systemet virker meningsløst for borgerne.

Vedr. ressourceforløb

Akademikerne er positive overfor forslaget om, at et ressourceforløb skal være ét sammenhængende forløb bestående af ressourceforløb med tilhørende ressourceforløbsydelse.

Vedr. jobrotation

Akademikerne er positive overfor forslaget om en udvidet jobrotationsordning. Dog skal ordningen opleves som meningsfuld for den ledige og må derfor ikke virke som tvang.

Vedr. hjælpemidler og beforderingsgodtgørelse under tilbud

Akademikerne erfarer, at der er stor forskel på jobcentrenes evne til at håndtere hjælpemidler.

En del undersøgelser har vist, at der mangler viden blandt jobcentermedarbejderne, de handicappede og virksomhederne om hjælpemidler, som kan gøre vejen til job nemmere. Akademikerne ser derfor gerne, at organiseringen af området styrkes, så fagkundskaben er med hele vejen, og at de faglige kompetencer indenfor hjælpemiddelområdet blev inddraget mere i det videre arbejde.

Akademikerne er positive overfor forslaget om, at der ikke skal være en aldersgrænse for hjælpemidler på job.

Akademikerne finder det også positivt, at afsnit om hjælpemidler flyttes til de handicapkompenserende ordninger, da dette vil skabe bedre overblik.

Akademikerne er positive overfor forslaget om en smidigere overgang mellem sektorer.

Vedr. digital kommunikation

Akademikerne er positive overfor intentionerne i forslaget. Det skal dog bemærkes, at en øget brug af digitale værktøjer kan opleves som meget besværlige særligt for udsatte grupper. Derfor opfordrer Akademikerne til, at det tages hensyn til handicappede, personer med begrænset teknisk viden, udlændinge mm.

Vedr. administrative konsekvenser for borgerne

Akademikerne vil anbefale, at man indretter beskæftigelsesindsatsen med henblik på at styrke tillid til og fra borgerne.

3. Bemærkninger til:

Udkast til forslag til Lov om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen mv.

Til § 1, punkt 12, Kapitel 4 a: Tilsynsrådet

Generelle bemærkninger

Akademikerne finder det positivt, at Tilsynsrådet med Aftale om en forenklet beskæftigelsesindsats får udvidet sit område, sådan at rådet fremover vil kunne rådgive ministeren i forhold til tilsynsvinklen på alle de områder, hvor STAR udøver tilsyn.

Specifikke bemærkninger

Lovforslaget omfatter en ændring af antallet af medlemmer af Tilsynsrådet. Det foreslås således, at antallet af medlemmer ændres fra otte til syv, idet den indstillingsberettigelse, som Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Akademikernes Centralorganisation (Nu: Akademikerne) og Ledernes Hovedorganisation har i dag til at indstille ét medlem til Tilsynsrådet, bortfalder.

I lovforslaget begrundes ændringen med, at LO og FTF med virkning fra 1. januar 2019 er blevet sammenlagt til Fagbevægelsens Hovedorganisation. Dermed foreslås det, at FTF's, Akademikernes og Ledernes Hovedorganisations mulighed for at indstille et medlem til Tilsynsrådet bortfalder.

Akademikerne vil gerne gøre opmærksom på det urimelige heri, idet etableringen af Fagbevægelsens Hovedorganisation ikke omfatter hverken Akademikerne eller Ledernes Hovedorganisation. Akademikerne skal således foreslå, at lovforslaget justeres på dette punkt, sådan at Akademikerne og Ledernes Hovedorganisation fortsat indstiller ét medlem til Tilsynsrådet.

Konsekvensen af lovforslaget, som det foreligger nu, er, at den store del af arbejdsmarkedet, som Akademikernes og Ledernes Hovedorganisations medlemmer omfatter, ikke vil være repræsenteret i Tilsynsrådet. Denne del af arbejdsmarkedet har Fagbevægelsens Hovedorganisation ikke forudsætning for at repræsentere.

Det er således uforståeligt, at man vil udelukke Akademikerne og Ledernes Hovedorganisation fra Tilsynsrådet, idet begge organisationer repræsenterer en del af arbejdsmarkedet, der vinder udbredelse, og det afspejler sig i et stigende antal medlemmer, som aktuelt tæller ca. 500.000 til sammen.

Akademikerne skal på den baggrund foreslå, at lovforslaget justeres således, at etableringen af Fagbevægelsens Hovedorganisation ikke påvirker Akademikernes og Ledernes Hovedorganisations muligheder for at indstille ét medlem til Tilsynsrådet.

Konkret ændringsforslag:

Akademikerne foreslår følgende formulering af § 1, punkt Kapitel 4a, § 26b:

”Tilsynsrådet har 8 medlemmer (...) Desuden udpeger beskæftigelsesministeren (...) 1 medlem efter indstilling fra Fagbevægelsens Hovedorganisation, 1 medlem efter indstilling fra Akademikerne og Ledernes Hovedorganisation (...).”

Generelle bemærkninger

Grundet dannelsen af Fagbevægelsens Hovedorganisation foretages der med lovforslaget en ændring vedr. indstilling og udpegning af medlemmer til de regionale arbejdsmarkedsråd.

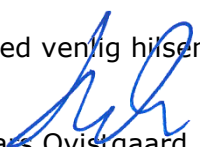
Akademikerne vil i den forbindelse gerne foreslå, at der indsuppleres et ekstra medlem indstillet af Akademikerne i RAR-Hovedstaden, hvor akademikerne udgør 25 pct. af borgerne.

Da arbejdsmarkedsudfordringerne for de nyuddannede akademikere betyder meget – særligt i Hovedstaden – og kræver indsigt i de mange forskellige kompetencefelter i tæt dialog med virksomheder på tværs af kommunerne - vil det være helt oplagt at styrke indsigten i muligheder og barrierer på det akademiske felt i RAR-Hovedstaden med et ekstra AC-medlem.

Akademikerne står selvfølgelig til rådighed for uddybende bemærkninger.

Chefkonsulent Anne Sofie Fogtmann asf@ac.dk, Chefkonsulent Karen Skytte ks@ac.dk eller politisk konsulent Henrik Hagelskjær hth@ac.dk kan kontaktes i denne sammenhæng.

Med venlig hilsen

Lars Qvistgaard
Formand